

prima instanță: G.Moscalciuc  
instanța de apel: L.Bulgac, N.Craiu și M.Guzun

## DECIZIE

24 decembrie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit  
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul  
Judecătorii

Nicolae Clima  
Svetlana Novac, Tatiana Vieru,  
Ion Corolevschi, Oleg Sternioală

examinînd recursul declarat de societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea comercială „PAT-9” societate cu răspundere limitată, or. Briceni împotriva Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014, prin care a fost admis apelul declarat de societatea comercială „PAT-9” societate cu răspundere limitată or. Briceni și casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 11 martie 2014,

### c o n s t a t ă

La data de 24 octombrie 2013, reclamantul societatea comercială „PAT-9” societate cu răspundere limitată din or. Briceni s-a adresat în instanța de judecată cu cerere împotriva Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor (MTDI), intervenient accesoriu societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată, cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat reclamantul că prin pct.2 din dispoziția MTID nr.38-d, din 10.10.2011, s-a aprobat orarul de circulație înaintat de SC „Pascari Pavel – Trans” SRL la ruta Chișinău 10.00 – Cernăuți 10.00, prin care, în realitate, pentru SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, practic a fost deschisă o nouă rută în această direcție.

Notează reclamantul că anterior, prin ordinul Agenției Transporturi nr.104 din 01.06.2009, s-a interzis pentru rutele internaționale realizarea biletelor și

transportarea călătorilor între localitățile situate pe teritoriul Republicii Moldova.

Ordinul Agenției Transporturi a fost anulat prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03.04.2013.

Menționează reclamantul că prin ordinul Ministerului Transporturilor și Comunicațiilor nr.70 din 15.04.2005, începînd cu 01.06.2005, s-a deschis ruta Chișinău 10.10 – Lipcani 14.40, iar prin dispoziția Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor nr.81-d din 17.09.2008, ora de plecare din or. Lipcani a fost modificată de la 14.40 la 14.50 astfel, s-a atribuit spre deservire SC „PAT-9” SRL ruta Chișinău 10.10 – Lipcani 14.50.

La fel, prin ordinul Ministerului Transporturilor și Gospodăriei Drumurilor nr. 110, din 29.09.2006, s-a deschis ruta Chișinău 12.00 – Criva 09.25, iar prin dispoziția nr.12-d din 16.10.2007, ora de plecare din or. Criva a fost modificată de la 09.25 la 16.25 astfel, s-a atribuit spre deservire SC „PAT-9” SRL ruta Chișinău 12.00 – Criva 16.25.

Consideră reclamantul că odată cu anularea ordinului Agenției Transporturi nr.104 din 01.06.2009, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 03.04.2013, dispoziția nr.38-d din 10.10.2011, a căpătat un caracter ilegal, deoarece contravine pct.39 din Regulamentul transportatorilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.854 din 28.07.2006, care menționează că la rutele interurbane intervalul dintre rute (curse) trebuie să fie de cel puțin 30 minute și respectiv pct.42 din același Regulament, care prevede că la rutele internaționale noi, intervalul dintre curse în aceeași localitate trebuie să fie de cel puțin o ora, iar la cursele în aceeași direcție spre diferite localități trebuie să fie de cel puțin 30 minute.

Susține reclamantul că prin actul administrativ contestat, sînt afectate grav interesele economice ale SC „PAT-9” SRL din or. Briceni și anume, prin faptul că transportul SC „Pascari Pavel – Trans” SRL pornește la orele 10.00 din Chișinău (ruta Chișinău 10.00 – Cernăuți 10.00), în direcția nord, iar transportul SC „PAT-9” SRL pornește în aceeași direcție, din Chișinău la orele 10.10 (ruta Chișinău 10.10 – Lipcani 14.50), traseul fiind practic comun, cu aceleași puncte de staționare – Chișinău Gara Nord, Bălți, Edineț, Briceni, Lipcani.

În afară de aceasta, există o situație mai complicată în cazul celeilalte rute deservite de către SC „PAT-9” SRL, Chișinău 16.25 – Criva 12.00, deoarece transportul SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, din direcția Cernăuți spre Chișinău, pleacă de regulă cu interval de 10-20 minute, înaintea transportului SC „PAT-9” SRL în direcția Criva spre Chișinău.

Precizează reclamantul că încercările de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară nu s-au soldat cu succes, fapt ce l-a determinat să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Cere SC „PAT-9” SRL, anularea pct.2 din dispoziția MTID nr.38-d din 10.10.2011, prin care s-a aprobat orarul de circulație înaintat de către SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, la ruta Chișinău 10:00 – Cernăuți 10:00.

Prin hotărîrea Judecătoriei Buiucani mun.Chișinău din 11 martie 2014, acțiunea a fost respinsă ca depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

La data de 17 martie 2014, SC „PAT-9” SRL a depus apel împotriva

hotărârii instanței de fond.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014, apelul declarat de SC „PAT-9” SRL a fost admis, casată hotărârea judecătorească Buiucani mun. Chișinău din 11 martie 2014 și emisă o nouă hotărâre prin care dispoziția Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor nr. 38-d din 10.10.2011, în partea prin care s-a aprobat orarul de circulație înaintat de SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, la ruta Chișinău 10.00 – Cernăuți 10.00, a fost anulată.

La data de 07 iulie 2014, SC „Pascari Pavel – Trans” SRL a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, instanța ierarhic inferioară încălcând și aplicând eronat normele de drept material și procedural.

În special, susține că instanța nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a apreciat în mod arbitrar probele.

Consideră că concluziile Curții de Apel Chișinău referitor la faptul că nu a fost omis termenul de prescripție sunt eronate. Prima instanță a examinat obiectiv pricina, a stabilit toate circumstanțele de fapt și de drept aplicabile speței și a emis o hotărâre legală și întemeiată.

Astfel, indică recurentul că în conformitate cu Legea contenciosului administrativ, cererea prealabilă a fost înaintată de reclamant cu încălcarea art. 14, adică cu încălcarea termenului de 30 de zile.

În același timp, instanța de apel a omis să se pronunțe asupra argumentelor aduse de recurent și MTID în privința încălcării termenului de prescripție pentru adresarea cu cererea prealabilă.

Consideră recurentul că în cadrul examinării pricinii, de către instanța de apel, au fost apreciate în mod arbitrar probele, or, contrar faptului că la materialele pricinii este anexat ordinul nr. 200 din 06-10-2011, prin care fost anulat ordinul nr. 104 din 01-06-2009, instanța arbitrar a ajuns la concluzia că ordinul nr. 104 din 01-06-2009, și-a încetat efectele abia la data de 03-04-2013, când a fost anulat prin Decizia CSJ.

Concomitent, susține recurentul că instanța de apel ilegal a aplicat speței în cauză prevederile pct. 39 și 42 al Regulamentului transporturilor auto de călători și bagaje, or prevederile pct. 39 al regulamentului, reglementează intervalul de timp dintre rute (curse) naționale interurbane (între unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea), iar pct. 42 al aceluiași regulament, reglementează intervalul de timp dintre rutele internaționale noi și cursele internaționale în aceeași direcție.

Mai mult, susține recurentul că instanța de apel nu a justificat, dreptul recunoscut de lege care a fost vătămat prin actul administrativ și mai mult ca atît nu a justificat ilegalitatea actului administrativ.

La data de 02 decembrie 2014, SC „PAT-9” SRL a depus referință la recursul declarat de SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil, lipsind vreun temei din cele indicate la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Consideră intimatul că instanța de apel corect a apreciat circumstanțele

cauzei.

Susține intimatul că potrivit art. 14 alin. (1) al Legii contenciosului administrativ, termenul de 30 de zile pentru adresare cu cerere prealabilă începe să curgă de la data comunicării actului și nu de la data emiterii.

În acest sens, precizează că a aflat despre actul contestat în luna august 2013, atunci când a observat că unele mijloace de transport care activează pe rute internaționale, îmbarcă și transportă călători pe rute naționale.

La data de 03 decembrie 2014, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor a depus referință la recursul declarat de SC „Pascari Pavel – Trans” SRL.

Consideră recursul întemeiat și susține argumentele invocate de SC „Pascari Pavel – Trans” SRL în vederea casării deciziei Curții de Apel din 24 iunie 2014 și menținerii în vigoare a hotărârii primei instanțe.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de SC „Pascari Pavel – Trans” SRL întemeiat și care urmează a fi admis cu soluția de a fi casată decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre cu respingerea acțiunii înaintată de societatea comercială „PAT-9” societate cu răspundere limitată, or. Briceni împotriva Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată cu privire la contestarea actului administrativ, ca neîntemeiată.

Potrivit prevederilor art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Examinînd înscrisurile anexate la dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că decizia instanței de apel a fost pronunțată la 24 iunie 2014.

SC „Pascari Pavel – Trans” SRL a depus cerere de recurs la data de 07 iulie 2014 și respectiv, recursul se consideră depus în termen și Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție trece la examinarea propriu-zisă a acestuia.

Din materialele dosarului se constată că prin pct.2 din dispoziția MTID nr.38-d din 10.10.2011, s-a aprobat orarul de circulație înaintat de SC „Pascari Pavel – Trans” SRL la ruta Chișinău 10.00 – Cernăuți 10.00.

Considerînd că acest act al MTID îi afectează grav interesele economice, și anume, prin faptul că transportul SC „Pascari Pavel – Trans” SRL pornește la orele 10.00 din Chișinău (ruta Chișinău 10.00 – Cernăuți 10.00), în direcția nord, iar transportul SC „PAT-9” SRL pornește în aceeași direcție, din Chișinău la orele 10.10 (ruta Chișinău 10.10 – Lipcani 14.50), traseul fiind practic comun, cu aceleași puncte de staționare – Chișinău Gara Nord, Bălți, Edineț, Briceni, Lipcani, precum și că transportul SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, din direcția Cernăuți

spre Chișinău, pleacă de regulă cu interval de 10-20 minute, înaintea transportului SC „PAT-9” SRL în direcția Criva spre Chișinău, ultimul, la 16 august 2013, s-a adresat cu cerere prealabilă către MTID, care a fost respinsă din motivul depășirii termenului de contestare prevăzut de Legea contenciosului administrativ.

Nefiind de acord, intimatul SC „PAT-9” SRL, la 24 octombrie 2013, s-a adresat în instanța de judecată.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că prima instanță a respins acțiunea ca depusă cu încălcarea termenului de prescripție, instanța de apel însă, a admis apelul și a casat hotărârea primei instanțe pronunțând o nouă hotărâre prin care a admis acțiunea și a anulat decizia MTID nr. 38-d din 10.10.2011, considerînd că termenul de prescripție nu este încălcat.

Colegiul consideră eronate aprecierea instanțelor ierarhic inferioare, în special a primei instanțe cu privire la omiterea termenului de adresare în judecată și a instanței de apel în privința soluției în fond a litigiului or, potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) din Legea contenciosului administrativ nr. 793 – XIV din 10 februarie 2000, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanței de contencios administrativ competente pentru a obține anularea actului, recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

În temeiul art. 3 alin. (1) din aceeași lege, obiect al acțiunii în contenciosul administrativ îl constituie actele administrative, cu caracter normativ și individual, prin care este vătămat un drept recunoscut de lege al unei persoane, inclusiv al unui terț, emise de:

a) autoritățile publice și autoritățile asimilate acestora în sensul prezentei legi;

b) subdiviziunile autorităților publice;

c) funcționarii din structurile specificate la lit.a) și b).

Aici urmează de precizat că actul contestat (dispoziția MTID nr. 38-d din 10.10.2011), este un act administrativ cu caracter individual, care se referă doar la SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, în măsura care prezintă interes pentru respectiva speță.

Consecvent, potrivit art. 14 alin. (1) și (2) din lege, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prealabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen, de 30 de zile, nu se extinde doar asupra actului administrativ cu caracter normativ.

Totodată, conform art. 17 alin. (1), (4) și (5) al legii, cererea prin care se solicită anularea unui act administrativ sau recunoașterea dreptului pretins poate fi înaintată în termen de 30 de zile, în cazul în care legea nu dispune altfel. Acest termen curge de la:

a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea acesteia;

b) data comunicării refuzului de soluționare a unei cereri prin care se solicită recunoașterea dreptului pretins sau data expirării termenului prevăzut de lege pentru soluționarea unei astfel de cereri;

c) data comunicării actului administrativ, în cazul în care legea nu prevede procedura prealabilă.

Termenul de 30 de zile este termen de prescripție.

În contextul celor indicate, Colegiul relevă că potrivit permiselor de activitate pe rută din 24.05.12 (f.d.18-19), SC „PAT-9” SRL or.Briceni, deservește rutele Chișinău - Lipcani și Chișinău - Criva.

La 01 iunie 2009, Agenția Transporturi din Republica Moldova a emis ordinul nr. 104 cu privire la stabilirea unor restricții la efectuarea rutelor internaționale pe teritoriul RM potrivit căruia pentru rutele internaționale se interzicea realizarea biletelor și transportarea călătorilor între localitățile situate pe teritoriul Republicii Moldova.

La data de 21 iulie 2011, Agenția Națională pentru Protecția Concurenței (Consiliul Concurenței) a emis și a impus în adresa MTID, în temeiul art. 9 alin. (2) lit. d), art. 27 alin. (2) al Legii nr. 1103-XIV din 30.06.2000 cu privire la protecția concurenței și pct. 13 din Regulamentul Agenției Naționale pentru Protecția Concurenței (Consiliul Concurenței), aprobat prin aceeași lege, anularea imediată a Ordinului nr. 104 din 01.06.2009 al Agenției Transporturi din Republica Moldova.

Astfel, MTID, la data de 06.10.2011, a emis ordinul nr. 200 prin care a abrogat ordinul Agenției Transporturi din Republica Moldova nr. 104 din 01 iunie 2009, iar la 10.10.2011, aceeași autoritate a emis dispoziția nr. 38-d cu privire la operarea unor modificări în rețeaua rutelor regulate de călători.

La 16 august 2013, SC „PAT - 9” SRL a înaintat cerere prealabilă prin care a solicitat anularea pct. 2 din dispoziția MTID nr. 38-d din 10.10.2011.

În acest sens, Colegiul relevă că situația reglementată prin actele autorității au caracter continuu, iar reclamantul are dreptul de a considera încălcarea dreptului său în orice timp, cu efectele respective după cererea prealabilă, motiv pentru care cererea prealabilă respectivă se consideră depusă în termenul prevăzut de lege.

În aceeași ordine de idei, Colegiul menționează că trebuie considerată depusă în termen și cererea de chemare în judecată, având în vedere că răspunsul MTID la cererea prealabilă înaintată de SC „PAT - 9” SRL este datată cu 24 septembrie 2013, iar acțiunea a fost înaintată la 24 octombrie 2013.

În contextul expus, cererea de chemare în judecată înaintată de SC „PAT - 9” SRL urmează a fi examinată în fond.

Astfel, Colegiul menționează că potrivit pct. 2 al Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.854 din 28.07.2006, agenții transportatori activează în strictă corespundere cu actele legislative și normative în vigoare și acordurile internaționale la care Republica Moldova este parte, asigurând securitatea circulației și siguranța pasagerilor, protecția mediului, cultura deservirii pasagerilor și integritatea bagajelor.

Organizarea transporturilor interurbane (între unitățile administrativ-teritoriale de nivelul al doilea) și organizarea transporturilor internaționale sunt

reglementate la pct.39 și respectiv, pct.42 al regulamentului.

Consecvent, este sesizabil faptul că ruta regulată Chișinău 10.00 – Cernăuți 10.00, atribuită spre deservire SC „Pascari Pavel – Trans” SRL, este o rută internațională, iar rutele regulate ale SC „PAT - 9” SRL, cum ar fi Chișinău 10.10 – Lipcani 14.50 și Chișinău 16.25 – Criva 12.00, sunt rute naționale interurbane și respectiv, se învederează că rutele sunt de nivel diferit și au intervale diferite de timp, motiv pentru care argumentele precum că sunt afectate interesele economice ale SC „PAT - 9” SRL nu pot fi acceptate.

În contextul celor constatate și reiterînd că SC „PAT - 9” SRL a contestat un act administrativ cu caracter individual care se referă la alți agenți transportatori, Colegiul constată că nici în cererea de chemare în judecată și nici pe parcursul examinării pricinii, nu s-a demonstrat care drepturi ale SC „PAT - 9” SRL au fost vătămăte prin emiterea dispoziției MTID nr. 38-d din 10.10.2011, iar invocările în acest sens că ruta Chișinău – Cernăuți și invers se intersectează în anumite puncte cu încălcvarea prevederilor Regulamentului menționat, nu sunt altceva decît declarative.

Mai mult, Colegiul notează că potrivit prevederilor pct. 42 al Regulamentului transporturilor auto de călători și bagaje, organizarea rutelor internaționale regulate noi, modificarea sau închiderea celor existente se efectuează de către organul central de specialitate al administrației publice centrale, în comun cu organele de administrare a transporturilor auto ale altor state, pe baza acordurilor internaționale și în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Subsecvent, în conformitate cu Acordul între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Ucrainei cu privire la comunicația internațională auto din 20.03.1993, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 669 din 04.11.93 și ratificat prin Hotărîrea Parlamentului nr. 689 – XIV din 19.11.99, traficul de pasageri cu autobuze se efectuează în baza autorizațiilor eliberate de comun acord, de organele competente ale Părților Contractante.

Colegiul reține că la materialele dosarului au fost prezentate acte eliberate în conformitate Regulamentul transporturilor auto de călători și bagaje, precum și cu acordurile interguvernamentale în domeniul transportului auto pentru executarea rutelor internaționale regulate:

- autorizația de activitate pe rută regulată internațională (f.d. 52);
- permisul de activitate pe ruta internațională Chișinău 10.00 – Cernăuți 10.00, eliberate de autoritățile Republicii Moldova și autorizația eliberată de Ministerul Transporturilor al Ucrainei (f.d. 53, 54).

Avînd în vedere circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe sunt neîntemeiate, motiv pentru care admite recursul declarat de societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată ca întemeiat, casează decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd în acest sens, o nouă hotărîre prin care se respinge acțiunea înaintată de societatea comercială „PAT-9” societate cu răspundere limitată, or. Briceni ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se admite recursul declarat de societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 24 iunie 2014 și hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 11 martie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea comercială „PAT-9” societate cu răspundere limitată, or. Briceni împotriva Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată cu privire la contestarea actului administrativ, pronunțând o nouă hotărâre prin care:

Se respinge acțiunea înaintată de societatea comercială „PAT-9” societate cu răspundere limitată, or. Briceni împotriva Ministerului Transportului și Infrastructurii Drumurilor, intervenient accesoriu societatea comercială „Pascari Pavel – Trans” societate cu răspundere limitată cu privire la contestarea actului administrativ, ca neîntemeiată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,  
Judecătorul  
Judecătorei

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Ion Corolevschi

Oleg Sternioală